

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Utredningen om transporter av frihetsberövade personer
(Ju 2009:04)

Dir.
2009:105

Beslut vid regeringssammanträde den 12 november 2009

Utvidgning av och förlängd tid för uppdraget

Med stöd av regeringens bemyndigande den 12 mars 2009 gav chefen för Justitiedepartementet en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av verksamheten med transporter av frihetsberövade personer. Syftet är att åstadkomma en tydlig och heltäckande reglering som skapar förutsättningar för en rättssäker och effektiv transportverksamhet.

Myndigheternas behov av information i samband med handräckning

Polisen är enligt ett antal författningar skyldig att i skilda sammanhang lämna biträde åt andra myndigheter, s.k. handräckning. En stor del av handräckningsfallen innebär att en person tvångsvis ska föras till en viss plats, t.ex. en vårdinrättning. Det är vanligt att polisen överlämnar verkställigheten av handräckningsbeslutet till Kriminalvårdens transporttjänst som ombesörjer själva transporten.

Rikspolisstyrelsen har i en framställning till Justitiedepartementet anfört att den myndighet som ska verkställa en handräckningsåtgärd inte alltid får del av de uppgifter som behövs för att bedöma riskerna i samband med åtgärden (dnr Ju2008/10683/L4). De uppgifter det är fråga om är enligt styrelsen *dels* uppgifter som den begärande myndigheten förfogar över, *dels* uppgifter ur polisens egna register, framförallt belastnings-, misstanke- och vapenregistren.

När det gäller uppgifter om den person som handräckningen avser och som den begärande myndigheten förfogar över, t.ex. uppgifter om eventuell våldsbenägenhet, är det enligt nuvarande regler den myndighet som begär handräckning som efter en sekretessprövning avgör vilka uppgifter som kan lämnas ut till den myndighet som ska verkställa åtgärden. Den verkställande myndigheten kan alltså inte själv påverka informationsinnehållet.

När det gäller registeruppgifter, kan handräckning inte hänföras till något av de ändamål för vilka belastnings-, misstanke- och vapenregistren förs, vilket innebär att den myndighet som ska verkställa en handräckningsåtgärd inte har tillgång till uppgifter i dessa register.

Enligt regeringen är det angeläget att genomförandet av en handräckningsåtgärd, som är en form av tvångsingripande mot en enskild, sker på ett ändamålsenligt sätt som bl.a. minimerar risken för att personer kommer till skada. Eftersom tillgången till information är av stor betydelse för att kunna genomföra handräckningsåtgärder på ett ändamålsenligt och säkert sätt finns det anledning att överväga hur behovet av information bättre kan tillgodoses.

Utredaren ska därför

- klargöra vilken information den myndighet som ska verkställa en handräckningsåtgärd har behov av för att planera och förbereda åtgärden så att riskerna vid genomförandet kan minimeras och åtgärden även i övrigt kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt,
- analysera hur detta behov ser ut för olika handräckningsåtgärder,
- ta ställning till i vilken omfattning den verkställande myndigheten ska ges tillgång till personuppgifter som behandlas i polisens verksamhet avseende den person som är föremål för åtgärden,
- överväga om och, i så fall, i vilken utsträckning den myndighet som begär handräckning bör åläggas en uppgiftsskyldighet i förhållande till den verkställande myndigheten när det gäller information som myndigheten har om personen i fråga och som kan vara relevant för planeringen och genomförandet av handräckningen,

- bedöma de rättsliga förutsättningarna för att behandla uppgifterna hos den myndighet som verkställer handräckningen,
- redovisa vilka konsekvenser ett eventuellt ändrat regelverk innebär i sekretessrättsligt hänseende,
- överväga vilka konsekvenser förslagen kan få för den personliga integriteten och göra en avvägning av behovet av skydd för den personliga integriteten och vad som står att vinna med förslagen,
- utarbeta fullständiga författningsförslag.

Utredaren ska vid genomförandet av uppdraget samråda med berörda myndigheter och organisationer samt med Utredningen om översyn av den psykiatriska tvångsvårdslagstiftningen (S 2008:09).

Enligt de ursprungliga direktiven ska utredarens uppdrag redovisas senast den 31 oktober 2010. Med hänsyn till tilläggsuppdraget förlängs tiden för redovisning av uppdraget till den 31 januari 2011.

(Justitiedepartementet)